

HIRDETÉNYEK.

előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok, valamint a lap szelemi részét illető minden közlemények sde intézendők.

Bérmertelen levelek csak ismert kézektől fogadtnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVU PART KOZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Table with subscription rates: Helyben bához hordva vagy vidékre postán küldve: Egész évre 10 ft - kr., Félévre 5 ft - kr., Negyedévre 2 ft 50 kr., Egy óra 1 ft - kr.

Hirdetési díj:

01-hasábospétisors egyszeri beiktatásáért 5kr. Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr. Nyilvált 4 hasábos peticorsóért 20 kr. Hirdetést vagy reclamat magában foglal ujdonság sora 50 krajczár.

XIV. évfolyam 1887.

Debreczen. Szombat április 2.

65. szám.

Magyarország pénzügyi függetlensége és védereje.

A „Correspondance de Pesth” írja.

Minden állam védereje nemcsak a hadseregbe besorozható katonák számán, hanem azon anyagi erőknél is nyugszik, melyek által a hadsereget eltartani kell. A pénzügyi védképesség ezen alapja — miután a pénz ép oly nélkülözhetlen hadászati eszköz, mint az ágyuk, löfegyverek s a megfelelő puskapor és lövegek, — lesz az anyagi jólét, a kultura fejlődése és az összegyűjtött tőke, melyből a megtakarított készletek és a letéteményezett folyó tőkék a legkönnyebben mozgósíthatnak.

Magyarország ez évben igen komoly időkből bebizonyította, hogy a még teljesítendő sok reform-munka dacára azon göröngyös de biztos uton halad, mely végre is a kitűzött célhoz, Magyarország pénzügyi függetlenségéhez kell, hogy vezessen. Ezen utat csak úgy lehet egyengetni, ha a belföldi megtakarított készletek a külföldi tőkével, melyre Magyarországnak még szintén szüksége van, versenyeznek. Hat év óta folyton az ezen iránybeli törekvés szükségességét hangsúlyoztuk s az egész magyar sajtó, főleg azonban a vidéki, részt vett e propogandában, mely nem valamely egyes párt érdekeinek, hanem az ország magasabb érdekeinek szolgálatára nagyon értékes az, hogy Tisza Kálmán miniszterelnök mint pénzügyminiszter Magyarország pénzügyi szükségletét épen a folyó évben a nélkül, hogy aranyáradék kibocsátásával a külföld által nyújtandó hitelhez appellált volna, 48 millió értékű 5%-os magyar papírjradék kibocsátása által fedezte. A magyar állampapírok ezen kategóriája belföldön is mindig talált vevőkre és nagy előny, hogy a

Rothschild-hitelintézeti csoport, mely a magyar állampapírok megszilárdulásának és elhelyezésének nagy szolgálatokat tett, ezen kibocsátásnak ma már teljesen biztosított elhelyezését is átvette. A vásárlásra most igen előnyös árfolyam mellett a főváros, a vidéki városok és a vidéki közönség részvétele ezáltal főleg igen jelentékeny lesz. Egy lépés ez előre azon cél felé, hogy lassan-lassan s a mennyire a fennforgó körülmények közt lehetséges, a magyar államadósság kamatainak legnagyobb része a magyar állam polgárainak fizetessék.

A belföldi megtakarított tőke összege Magyarországon elég lenne az ország azon hitelszükségleteinek kielégítésére, melyeknél a megbízhatóság megítélésére nézve kezdetben a környékbeli és vidékbeli viszonyok ismerete és a belföldi tőke részéről csak egy kis százalékos részvétel szükséges a végből, hogy szolid magyar pénzügyi intézetek közvetítése által a külföldi pénzpiacok által mint első rangú s kétségbe vonhatlan biztosságu értékpapírok fogadtassanak.

Csak a pénzügyi önségely ezen útján lehet Magyarország közgazdasági függetlenségét és tényleges felszabadítását megszerezni; ezért tartjuk publicistikai — minden esetre igen hálátlan — kötelességnek, mindazt előmozdítani, ami Magyarországon a takarékoskodás és tőke gyűjtés jótékony propogandájának hasznára van; és küzdeni mindaz ellen, ami a nép közgazdasági nevelésének és a takarékoskodás különféle formái iránti bizalomnak ártalmára lehet.

A haszonért, mely csak a személyes erély kezdeményezésének szervezéséből ered, általában egyetlen állam sem kereskedhetik. Miután minden közgazdasági haladás egyuttal a közvélemény újjalakítását is megköveteli és elhárítását

azon közgazdasági tévedéseknek, melyek a nagy közönség gondolkodásába az önkényuralom ideje alatt az apathia és közönyösség közönyösség korában valamint az alapítási idő alatt, a pénzügyi nagyzás lázas korszakában fészkeltek be magukat: hazafias és igazán értékes munkát végzett a sajtó az által, hogy ezen előítéleteket és tévedéseket leküzdötte és a vidéki szövethetetek pénzügyi önállóság utáni minden törekvését következetesen és önzés nélkül támogatta. — Így egyszer Magyarországra is lehetséges lesz, hogy legalább megszűnik a gyakorlat, mely szerint önmagunk tértelen vagyunk és az állam tértelenségét kárhoztatjuk.

Magyar pénzügyek. Budapestről jelentik a Pol. Korr.-nek: Tisza miniszterelnök, mint pénzügyminiszter közvetlenül huszét után egy javaslatot fog a képviselőház elé terjeszteni, melyben teljes meghatalmazást kér a mintegy 32 millióra rugó hátralékos állami szükséglet fedezésére.

Országgyűlés.

Budapest, ápril 1.

A képviselőház mai ülésének elején Baross miniszter, a budapest-szt.-endrei és a torontali helyi érdekű vasutak engedélyezése iránti jelentéseit terjesztette be.

Ezután áttért a napirendre tűzött helyi érdekű vasuti ügyek tárgyalására s azokat egytől egyig elfogadta. A fölmerült discussióban Darányi előadó, Medarász József, Csánády, Baross miniszter és Visi Imre vetek részt. Visi a budapest-czikotai helyi érdekű vasutára vonatkozó jelentésnél emelt szót, s utalva azon örvendetes jelenségre hogy újabb időben egész sorozata van tervben azon helyi érdekű vasutaknak, melyek a fővárost a közvetlen környékkel kötik össze, örömet veszi tudomásul a jelentést, egyuttal pedig felhívja a miniszter figyelmét a köztemető, statió utcai dunaparti, nagy körütti stb. vasutakra, melyek ügyét élénk helyeslések közt sürgeti. Baross miniszter e felszólamlásra azonnal válaszolt s reá utalva, hogy a felszólaló

által érintett ügyek figyelmet és jóakarattal rég bírják, a dolog érdemére azt a megnyugtató és biztató választ adta, hogy mindez ügyek már az előkészítés oly stadiumában vannak, hogy — egyetértésben a fővárossal, a melynek ez ügyek mind legsajátabb érdekeit képezik — már legközelebb lehetséges lesz azokban a végleges intézkedés.

Holnap déli 12 órakor lesz ülés, melyben egy harmadszori felolvasáson kívül Trefort, Fabiny, és Tisza miniszterek fognak a hozzájuk intézett interpellációkra válaszolni.

Külföld.

Az orosz czár ellen ismét merényletet követtek el. A kísérlet ezuttal is, ép úgy mint a márczius 13-dikán Pótervárott, eredménytelen maradt. A részletekről, miután Pótervárott az ellussolás rendszerét alkalmazták mindazideig semmit sem lehet tudni. Ujabbán két távirat fekszik ez esetről előtünk. Mindkettő Londouból érkezett. E táviratok a következők:

London, ápril 1. Mint a Standard-nak Koppenhágából márcz. 31-iki kelettel távirják: a dán király ma délelőtt táviratot kapott Pótervárról, mely jelenti, hogy a czár ellen ujabbán merénylet követtezt el, mely azonban sikertelen volt.

London, ápril 1. A Reuter ügynökséghez érkezett újabb jelentés szerint a czár ellen márcz. 29-én elküldött merénylőt a gasciniai parkban történt. A merénylő egy tiszt személyében elfogják. A czár, dacára annak, hogy a lövés igen közlroló intézttett ellene, nem sérült meg.

A bolgár ügyek A Daily News, bécsi értesülései szerint Sztóilornak ki mintegy 10 napig fog Bécsben tartózkodni, tulajdonképeni küldetése nincsen. Utazása egyszerűen tájékozódás czéljából történik, főleg bizonyoság szerzendő azért hogy léteznek-e Ausztria Magyarország és Oroszország közt megállapodások Bulgáriát illetőleg s hogy mily jelentőséggel bírnak ez esetleges megállapodások Bulgária jövőjére vonatkozólag. Továbbá Sztóilorn ki fogja fejteni azon államférfiak előtt, kikkel alkalma lesz beszélni, hogy a bolgár kormányának lehetetlen megfogadni bizonyos hatalmak oly irányu tanácsait, hogy várja nyugodtan és ne tegyen semmit. A szófiaí kormány engedve az ország hangulatának, kenytelen

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

A viszontlátás.

Elbeszélés.

Vértesi Arnoldtól.

(Folytatás.)

A boldogság, mely egyszer elveszett, soha többé vissza nem tér. Hasztalan álmodni róla. Tibold visszatért, de Tibold nem a régi többé. Tizenegy év választja el őket egymástól s e tizenegy év mély irtásot köztük.

Tizenegy év a multak emléke. Tibold nem szól, de szívében még most is keserűséget hord a multért.

— Ah, ő nem bocsátott meg nekem egészen! — sohajtott a szegény asszony.

Az első találkozás hidegsége, elfogultsága oly szembetűnő volt, hogy a szegény nő nem merde magát többé ámitni.

— Tibold nem azért tért viss a mert engem szeret, hanem csak azért, hogy éreztesse velem, hogy köztünk mindennek vége!

Mindennek vége! Ez iszonyu szó jég-hidegséggel húzódott át a szép asszony szívében. Mindennek!

Eltojtotta zokogását s esőndesen megakarta magát adni sorsának. Hisz oly sokat türt; miért ne tőrne tovább?

Az élet könyve bezáródott számára. Nem lehet azt újra kinyitni. Nem lehet elől kezdeni, a mit a sors már egyszer bevégezt.

De a lázasan izgatott szív nem birt lecsillapodni. Érezte hogy még ifju, még élni vágyott. Élni, szeretni, élvezni.

Mióta fölcsodott dermedtségéből, mióta megvillant előtte a remény, azóta százszor nehezebbé vált lemondania.

Csöndes, szomorú nyugalommal viselte eddig sorsát; most a hevesen dobogó szív fölázadt. — Az élet még bosszu; miért

legyen arra kárhoztatva, hogy örömtelen élje át?

Oly bűn volt e melyet elkövetett, hogy elvesztette vele jogát végkép a boldogságra? Hisz oly fiatal volt s szülői oly nagyra sürgették! De szíve sohasem változott meg, szíve mélyén mindig a Tibold képét hordta. Vagy épen ez volt a bűn, melyért bűnhődni kell?

Tehát nincs mit remélnie többé? Vége a szerelemnek, melyet ő kiolthatannak hitt. Ah, a férfi hamarabb felejt!

Vádolhatja e érte Tiboldot? Nem ő maga adott-e rá példát? Nem ő maga mondott-e le először? Tibold büszkébb hogysen még egyszer kopogtasson az ajtón, melyet egykor bozártaq előtte.

Ah, mily örömet megnyílnék most ez ajtó! Mily szívesen látott vendégkép fogadná be e szív!

Késő, késő! A szép asszony elrejtette fejét a vánkosok közé. Könyei mindegyre sűrűn pereget szemeiből.

Lemondani! Nem, nem akar lemondani! Ujra átrohant szívében mindaz a szenvedés, a mit tizenegy év előtérzett, de még fájdalmasabban mint akkor. Most, midőn a hosszu örömtelen évek után ujra föllobbant szívében a láng, most nehezebb volt elolítani. Reszketett a gondolatból, hogy másodszor elveszti a szeretett férfit.

Az első lemondás keserűségét enyhítette még valami magasztos érzés. A gyermeki szeretet áldozata volt az, s szüleinek halás tekintete irt adott a vérző sebre. A nagylelkűség és önfeláldozás tudata fölemelte akkor a roskadozót. Most nem volt semmi, a mi fölemelte, a mi enyhítette, vigasztalta volna. A lemondás most csak rideg kényszerűség volt. Tibold nem szereti őt, azért kell lemondania.

Kiaos gyötrelmes gondolat, mely ezer tördőléssel járta át bel-jét. Ah, oly nehezen esett elhinni azt!

Meghidegült volna Tibold egészen? Miért jött hát mégis ide? Miért kereste föl azon nőt, ki őt már többé nem érdekli?

Csak a bosszu vezette volna? Semmi más?

Rónaszékyné fölemelte fejét. Még egyszer, mint világos sugár a sötét éjen át, megvillant előtte a remény.

IV

Nyugtalanul töltötte az éjt Tibold is. Az ő idegein is átrezgett amaz izgatottság ama fájdalom, mely Rónaszékynét nem hagyta nyugodni.

De férfi szíve erősebb anyagból van gyurva, durvább és keményebb is lesz az élet viszontagságai közt. Tibold szívében nem esett oly mély seb.

Nála is szétfoszlottak a multnak némi álmai, nála is gyötrelmes benyomalt okozott a találkozás. melyre oly örömmel oly ohajtva jött.

Igaz, hogy némi keserűséget hozott még a multból szívben, de az csak mint felhő lebegett a kedély láthatára fölött, könnyű felhő, mely még borong, de hamar eltűnik, szétfoszlik.

Sokkal több volt a multból az édes emlék. Ezer kapocs, melyet csak az erőszak szakított szét, várt összefűzésre. Rég elmúlt napok támadtak föl. Ama homályos, határozatlan érzés rezgett át a szíven, mely csak egy erős lökést vár, hogy határozott alakot nyerjen.

A fü melyet eltapostek, ujra zöldül; a fá, melyet a vihar letört, ujra kihajt. Miért ne az emberi szív is?

Ez a gondolat rezgett át lelkén. S visszaidézte emlékébe a szép leány képét, kit tizenegy év előtt elvesztett. De a finom, kimért és hallgatag deidőben nem találta föl azt többé. E nagyvilági hülgycsöndes, komoly, nyugodt alak nem hasonlított a uaiv, gyermeketeg leányhoz, ki ártatlan

csevegésével, nyílt, beszédes szemével egykor úgy elbájolta őt.

Más, egész más. Az arcvonás ugyanaz és mégis egészen más.

Ha egy elhervadt, bánattól megtört alakot talált volna Tibold, a részvét, a szánalom hatalmasan megragadta volna szívét. E kemény szívben, mely külföldben nem egyhamar lágyult meg, végtelen gyöngédség lakott. Ha a szép leány helyett most egy sápadt asszony jön elébe, Tibold megbocsát és karjaiba zárja a szenvedőt.

A finom delnő arca előtt meghökkenve, megzavarodva állt a férfi, ki egészen mást várt.

— Olyan, mint a többi, — szólt magában keserűen. — A csipkék és selyemruhák közt elfeledte szerelmét és bánatát.

A finom delnő mellett, ki hideg és nyájasnak, gyöngéd és feszesnek látszott ugyanazon percében, meunyre emelkedik a fiatal leány alakja! Ez egyszerű, kissé kaczer, vidám gyermek.

Mint a férfiak legnagyobb része. kik az életben sok viszontagságon mentek át s kik sok csalódtak és hánykódtak, e női bajnok épen a ma neme iránt őrizte meg fogékonyságát, mely gyermetes alakban nyilatkozik. A vidám gyermeki kaczagás, a tiszta, ártatlan homlok még mindig varázshatást gyakorolt reá.

Ella mint egy kis tünder jelent meg álmaiban.

A furcsa találkozás, az erdő, a várrom, a regényes környezet, miudex élénken hatott a nap izgalmai által különben is fölhevült fantáziájára.

Nyugtalan forgott ágyában. A teljes hold bevilágított a félig zárt redőnyökön s ama sajátságos, zavaros, féhérlő, phosphorszerű félvilágosságot terjeszt a szobában, mely kimagyarázhatlan varázst gyakorol a képzeletre.

(Vége köv.)

a szobrautót mihamarabb egybehívni s eléje valamely megoldási módot terjeszteni.

A kormány azt akarja kérni a szobrautótól, hogy a regensek meghatalmazását három évi tartamra hosszabbítsa meg. Ha pedig a hatalmak beleegyezését ehhez nem lehetne megnyerni, úgy mulhatatlanul hozzá kell látni egy fejedelemtől végleges megválasztásához. Ez a megoldási mód azonban magában Bulgáriában nagy nehézségekbe ütközött, mert a nép és hadsereg körében túlnyomóan mozgalom indult meg Battenberg Sándor herceg újból való megválasztása iránt. Ez a mozgalom az utóbbi időben, különösen a hazafias liga megalakulása óta, nagyon nyert intenzívítást. Minden városból érkeztek kérvények az ő megválasztása érdekében s a kormány alig tud gátat vetni e mozgalom elé.

Oroszországi és a bolgár regensségek közötti levelezés viszonyt illetőleg diplomata körből értesül a „Pester Correspondenz”, hogy mind azon tudósítások, illetve híresztelések, melyek egyes francia lapok és a panszlaviszmus publicista figyelmét által Battenberg Sándor újból leendő megválasztásának szándékáról terjesztettek: teljesen légből kapott találmányok és hazugságok.

Bulgáriából akár hivatalos akár nem hivatalos forrásból érkező jelentések egyhangúlag megerősítik azon tényt, hogy sem a bolgár regenség, sem egyetlen komoly bolgár politikus nem gondol Sándor fejedelem újból leendő megválasztására.

A bolgár regenség semmi másval nem foglalkozik, mint a törvényes rend fenntartásával és megszilárdításával; ez ellen a katonaság reformálásának és a katonaság védelmének van kizárólag szentelve a bolgár regenség működése. Bulgáriában a más politika nem létezik. Ellenkezőleg a bolgár regensek tökéletes józanságukban számolnak a nemzetközi politika tényleges viszonyaira és nyugodtan bevárják az időt míg oroszország Bulgáriának egy alkalmas jelöltét javasol, ki a szobrautó által megválasztatik, Bulgária állami függetlensége feltételének megfelel s ennek folytán igényt is tarthat a berlini szerződést aláírt többi nagyhatalom beleegyezésére.

Városunk szepítésének kérdéséhez.

II.

(B.) Mióta a Czepléd utcában a ref. egyház új temploma felépült, ezen utca van hivatva arra, hogy a főpiac után Debreczennek első és legszebb utcája legyen, nemcsak azért, mert ebben az utcában van a színház, városháza, kaszinó, járásbíróház, számos állami és magán hivatal, nemcsak hogy igen sok szép új háza épült és fog a közel jövőben épülni, hanem s legfőképpen azért mert a város középpontjából kiinduló ilyen szép széles, fejlődésre képes utcája nincs több Debreczennek. Igaz ugyan hogy az építési vonalak megváltoztatása által egy kissé meglehet nehezítve az utcának, egyenessé tétele, de ezen lehet segíteni, s ha a nemes vá-

Egy világ egy szalmaszárban.

A letiport, a megvetett szalmaszár a mindennapi élet képmása; a hátatlan ember a hasznosat mikor felhasználta, megveti és félreleli. A szalmaszár a barázdából vette életét és összetört tagokkal ismét a barázdának adatik vissza, hogy ott, mint hamu, egy új kalász nemzedéket teremtsen. — Ez az életnek legszakoskosabb f orgása. Ki az elhervadt szalmaszárát a földön látja, nem gondol arra, hogy ez az alkotó természetnek félig szétrombot csodaműve, mely a vándorló néptörzsek utitársa vala.

A mag a földnek sötét ölébe vala, miután sokáig a magtárban hevert, és az egernek nyálának eledsül szolgál. Látszólag élet nélkül fekszik a barázdában; hideg eső és hófuvat borítja a földet, és az éltető elem a mag keskeny fekhelyéig hat. Egyszerre csak megmozdul belseje: a számtalan sejtecske, melyeket a hüvely barna palástja takar. Átalakul, felfelé nyulik, dagad, elválik, erővel kitágul és szétteri a hüvelyk bőrtönét. — Egy pontocská mutatkozik, mely az ifjú hajtás bölcsőjében létező lisztkészletből elősködik és az anyatejtől gyarapodó szemlátomást növekedik és vékony csiráját a kemény földrétegen keresztül furja, hogy a melegítő és fejlesztő napvilágot lássa. Jaj mily hideg van a szántóföldön! Sok szenvedésen és veszélyen megy keresztül a gyenge növény; azonban szilárdul tartja magát és annál éheesebben ősködik a készleten, melyet a gondos anya — a természet eleje adott. A növényke szinesedik, leveleket hajt, de egyúttal borzadva tapasztalja, hogy tápláló lisztkészlete fogyatékán van, és hogy már kénytelen lesz magáról gondoskodni, ha már éhen halni nem akar.

Ó azonban nem csügged; mindenféle széküldi gyökérfonalait; mindegyiket tápszívókkal látja el, hogy magukat a földnek emlíni táplálják. Tejet ugyan nem kap, sem pedig gyenge lisztpépet; hanem az élet ura

ros a saját jól felfogott érdekében a czepléd utca háztulajdonosok szepítészeti tervét pártfogása alá veszi, úgy rövid idő alatt egyik disze lesz ez az utca városunknak. Az utca szepítésére vonatkozó terv főbb vonásaiban a következő:

A kocsi ut kövezete mindkét oldalon egyméterrel kiszélesítették, s mellé mindkét oldalán az egész utcán végig, egészen a templomig, egy-egy sorfa ültetettik. A házak mellett a gyalog járda aszfaltrozottatik mind két oldalon legalább 3 méter szélességben, és pedig úgy, hogy azon házak előtt a melyek az utcai vonalnal beljebb vannak, az illető házi urnak szabadságában álljon, háza elé az utcai vonalra csinos vasrőztélyt csináltatni, s az úgy nyert tért előkertté alakítsa az aszfalt járda mellé végig, a felebb említett fasorokkal lehetőleg párhuzamosan mindkét oldalon még egy egy sorfa ültetettik, s végre az így nyert, mindkét oldalán levő sétány makadamiroztatik. A ház tulajdonosok a költséghez bizonyos részben hozzájárulnak.

A részletes tervek és a háztulajdonosok hozzájárulási arányának megállapítását e céljából az összes czepléd utcai háztulajdonosok értekezletre volnának összehívatandók, s akkor a részletes tervek, a költségvetés, mint a háztulajdonosok hozzájárulási aránya megállapíthatatnak. A mozgalom az irányban már folyamatban van s a háztulajdonosok ez irányban kérvényekkel szándékoznak járulni az illetékes hatósághoz. Csak a nemes városi hatóságtól függ tehát hogy szepüljön-e városunk avagy nem.

Az uszoda részvény társaság.

Az uszodát tervező bizottság tegnapi délután tartott, melyen jelen voltak: Szepessy Gusztáv ur mint a bizottság elnöke, Balogh Mihály városi főmérnök, György Kálmán mérnök, Tóth István ép. mérnök, Ferenczy Lajos mint a koresolya egylet elnöke, Polonyi Andor, Hajdu Gyula, Zöld Mihály, v. jegyző, Kardos László mint a debreczeni helyi vasut részvény társaság képviselője és Varga Ferenc építész urak.

Elnök Szepessy Gusztáv ur, egy kissé késve, Polonyi Andor mint a bizottság t. jegyzője üdvözölte a szép számmal egybegyűlt urakat s előadja egy helybeli köztisztviselő által szakértő mérnök véleményét a csolnákázó tó felől. Ezen szakértő nézet szerint: a csolnákázó tó, melynek terjedelme körülbelül 8000 négyszög méter, egy óriási kuthoz hasonlítható, a mennyiben az a város felszínénél és főleg Várad utczánál 5 méterrel mélyebben esik, ugyancsak a Várad utca végén lévő kutakban a víz körülbelül 5 méternyre kezdődik és így feltehető, hogy a várad utcai kutak vize a csolnákázó tó vizével majdnem egy vonalban esik. Igaz hogy a csolnákázó tavat a közönség pocsoljának keresztelte el; minthogy jelenlegi állapotjában alig is érdemelhet más nevet. Jelen szakértők azt javasolja, hogy mindenek előtt a tó alaposan kikotortassék,

esőt ad, azután napfényt, hogy a gyenge agyagrészesedék, melyek a földben a növények mellett léteznek, felolvadjanak és a gyökerek élnek. Nagy vágyással iszák az éltető cukor édes nedvet a gyökérkék, — melyet az eső a rothadt tápanyagokból készített.

Mennyivel bámulatosabb a kis szalma szár az ember legnagyobb szerű építményénél! A legremekebb torony sem közelíti azt meg nyúlanságra! és a legbámulatosabb szorgalom sem érheti utól azt a szabályszerű tökélyt, mely a látszólag hitvány szalmaszárban van. Vegyük elő csak a nagytő üveget — mert pusztán szemmel ki nem vehető e bámulatos finom szövődés, — és meglátjuk, mint rakott az a világteremtő nagymester szemét szemre, sejtet sejtbe, mint huzott függélyesfonalakat, időről időre finom hasadékokat hagyva, hogy azokon a levegő beferhesse.

— Milliányi ily finom csövecskékből épül a szalmaszár; — mellet az emleketek csomókkal jelzi, s az egész építmény hosszú keskeny levelekkel ékíti, mint az építészek kik a házfalakra fölemelt első gerendát zárlókkal díszítik.

A szalmaszár épületével lassankint elkészül, csak a torony gombja hiányzik még. — Ez pedig felséges legyen — gondolj magában a szár. — szilárd, vihar és eső ellen óvó, mert ott fenn mindegyik magzatnak egy kamaráskát akarok építeni, hogy egyszerre ringathassam őket. és jó sokáig nézhessek az erőt adó nap szemébe. — Mert ha a madár fiait védett fészekbe költi, s az ember meleg ágyacskába helyezi el, én is gondoskodni akarok az enyéimről.

Es a szalmaszár kalászt épít, kis bimbóival és hüvelyével, mindegyikéből finom virág fakad, mely láthatatlan hímport sörzét. Más kis virágocskák felszárják a hímport duzzadó mag válik.

Honnan magyarázható, hogy a csep kis magból hosszú szár, a szárból hímport, és a hímportból ismét magzem lett?

hogy a 20 év óta iszappal betömve levő nagymennyiségű vízforrásai megnyillassanak. Az ispotály felőli vizet pedig más felé kell eresztetni; a csolnákázó tónak két végét szabályos zilipekkel ellátni, szóval az egész tavat — mely igen nagy előnyére fog még szolgálni Debreczen városának — és partjait szabályozni, mind a négy oldalát sűrűn befasítani.

Ilyen eljárás után az építendő uszoda 10—12 méter mélységű kutjaiba az óriási kut vizét porondon átszűrve tisztán lehet átvezetni. A tó vize, mely a nap által már meg van melegítve, a nagy mennyiségű víz szükségéhez képpes lesz a reudes kutak vizét biztosítani és ilyen módon naponta 1400 köb méter egészen friss és rúszban a nap által is melegített langyos viz nyervek; az uszoda medencéjéből kifolyó víz pedig naponta esteli fürdés után a közel lévő csatornába bocsátatnak. Itt nem lesz szükség a vízel takaréknodni.

Szólv elvárja, hogy a városi tanács míg a tervben lévő uszodák talajait budapesti vagy bécsi szakértőkkel alaposan meg nem vizsgálattja tekintve a víz óriási szükséges mennyiségét, egészségügyi szempontból nagy horderejű lévén városunkban egy uszoda hol létesítse, addig a felett nem haároz.

Ez volt a Polonyi Andor ur beszédének az értelme. Szepessy Gusztáv ur a beszéd közben megjelent, a mult ülése felvett jegyzőkönyv tartalmát elmondta, melyben az előmunkálatokra adakozók nevsora (mintegy 400-an) megállapított. Végül consta tájja, hogy tudomásá jött, hogy ismét egy újabb helybeli válaikozó készült magán uszodát felállíttatni; végzetlen sajnálja, hogy így ismétlődik a váratlan eset, ő egy időre a társulat működését ismét beszűkíteni javasolná, tudva azt hogy a társulat a versenyést épen nem óhajlja, de azért összehoztatást javasol és függővé teszi további működését a bizottságnak a városi tanács böles elhatározásától. A bizottság egyhangulag helyeselve elnöke indítványát, ezután eszme csere fejlődött ki az uszoda ügyével kapcsolatosan különböző életre való indítványok fölött. Reményelhető, hogy két hét alatt 30—40 ezerforintot is aláíratnának uszoda részvényében. Ha ez lesz az összes a helyi vasut kiépítése a csolnákázó tóig, ez új vonal a vasut társaságnak 8—10 ezer forinttal az eddigi bevételnél többet jövedelmezne. — Tehát a helyi vasut 1000 méterrel nagyobb hálózata a mostani nyírbefektetés kamatját is teljesen biztosítani Szepessy Gusztáv ur erre vonatkozólag constátálja, hogy kezdetben a helyi vasut építéskor a főmérnök erre is gondolt és két ízben is megvizsgálta az indóház raktár előtt oda vezető szep egyenes töltést, — nemkülönbön megvizsgálta a vasuti hid jobb szárnyát és úgy nyilatkozott, hogy a hid alatt vas oszlopok áthidalása által egy méternyi fokozatos eséssel a helyi vasut átroghat és a kivitel, ha a csolnákázónál nagyobb forgalom kínálkozik, a helyi vasut akkori főmérnöke jóva hagyta. Nem különben a szép egyenes ut odáig gyalogjárddal és három sor élő fávallatnának el.

E kivitelhez még több en szoltak. Fellet emlitve, hogy a társulat új, csinos csolnakokat és sandolinokat, ugyszintén villany csolnakokat hozatna a kitzintott és parki rozott környékű tóra. A koresolyázó, fürdő és csolnákázó publikum részére a mostani

Olyan titka ez a csodás természetnek, melyet a tudomány eddig nem birt megfejténi.

Az emberi ész véges voltát kényeszerül belátni a mag képződésén, melyhez hasonlót sem vegytani sem erömütáni kísérletekkel nem bir elállítani.

A szár bevége építését. Valóban nagy szerű épület, melyet egy építész sem bir utánozni. Toronyainknak mily magasaknak kellenne lenniök, ha arányos vékonyág mellett arányos magasságra akarnák emelni gombjikat!

Aztán melyik építész merne toronyra aránylag ekkora gömöt feltenni? Vihar és eső vonul végig a szántóföldön; hideg erős szélvész neki fekszik a szárnak, sebes zápor nagy sulylyal nehézkedik reá; a szár hajlong, az erőszakos nyomás megigatja jobbra balra de a mint megszünik az hirtelen visszazugodik előbbi helyére és megörzi a magot, mely csucában rejlik.

De a szár csodássaága nem pusztán eddig terjed. Már itt is magakad az emberi kéredtet mindenhatóság, hát még ha a belsőt tekintjük, ha a megfoghatatlan erömütáni működést vesszük figyelembe mely a szár belsejében végbemegy!

Csörrei keresztül kasul ágaznak a szár belsejében; e csövek oly parányiak, hogy száz belőlük nem elégséges egy vonalnyi tér betakarására s ez apró, alig kézzelható csöveken keresztül a szár felhajtja a föld nedveségét az éltető, tápláló elemet egész a magok burokjáig. Hol van a világon erömütély a ki gépet tudna alkotni, hogy a vizet ily magaságra vigye? Mily hajtó kerekre volna szüksége ha ezt aránylag tenni megkísérlelné?

Bármily oldalról tekintünk a szalmaszárát, nem lesz annak bámulatossága külső aránya belső felosztása és szerveinek megfoghatatlan de eredményei miatt eltághadhatatlan működése szemléletkor, A teremtő

pavillon helyére egy szilárd kényelmes schveizeri stili pavillon építtetnék, továbbá a pavillon egy állandó restaurációt is képezne télen és nyáron életre való vendéglő kezében; s így e vállalat hihetőleg a városnak is néhány száz forint jövedelmet hajtathatna. Szó volt a terület parkirozásáról is; e területhez a kertészeti egylet földjéből is valami kevés hozzá vétetnek. Végül a villany világítás eszméje is tárgyalatott: Telen vasárnap és ünnepelekkor a koresolyázóknak, nyáron a csolnákázóknak a tó felett, továbbá az uszodában, a kikötőben és még talán a kivezető uton villanyos lámpák világítanak.

Ez a villany világítás alig fog kerülni valamibe, mert az uszoda részvény társaságnak a nélkül is egy 16 ló erejű vízhozó géppe egész nap működven az esteli órákban a szivattyu helyett a villany teletel hajtandó és így a város művelt közönségének ez által is fényes és legélvezetesebb mulató helye lenne a csolnákázó tó a nagy erdő után. Ilyen életre való eszmék megbeszélése után az ülés 1/9 kor véget ért. (—y—r.)

Napi hírek.

— A debreczeni gazdasági egylet választmánya holnap vasárnap d. e. 10 órakor az egylet helyiségében ülést tart. Tárgy: folyó ügyek.

— A polgári kör t. tagjai a kör helyiségében f. évi April 11-én délelőtt 10 órakor tartandó tisztújító közgyűlésre tisztelettel meghívótnak. Az elnökség.

— Meghívás. A „debreczeni kereskedő ifjak önképző egyesülete“ holnap vasárnap d. e. 2 órakor megtartandó közgyűlésére az egylet alapító és reudes tagjai tisztelettel meghívótnak. Biró József egyleti elnök.

— A nögyület választmánya f. hó 3 án délután 3 órakor a városháza nagy tanács-teremben ülést tart. A gyűlés tárgya a nyári mulatság elhalasztása.

— Jóságok kihajtása a Hortobágyra. A gazdasági bizottság a legeltetési szabályrendeletben gyökerező jogánál fogva a Hortobágy pusztára nézve a jóságok kihajtási idejét a folyó 1887-évre következőleg állapította meg: sertések április 1-től —, csirfa és közönséges m-nesbeli lovak április 10-től, mindennemű marhák április 15-től kezdve hajthatók ki.

— A lovassági fegyvergyakorlatok április 1-én, tegnapi kezdődtek meg az egész országban. Ez az első eset, mikor a lovasságnál nagyobb számú tartalékosokat hívnak be fegyvergyakorlatra, melyre eddig csak az egyéves önkénteseket rendelték be.

— A debreczeni iparoskör elhalasztott közgyűlése f. hó 3-án vagyis virágvasárnap délután 3 órakor fog az iparoskör helyiségében megtartatni, melyre minthogy külön meghívók nem küldetnek, a kör tagjai ez uton tisztelettel meghívótnak. Az elnökség.

— A népkönyha utolsó ebéje tegnapi volt s ezzel befejezte a humánus intézmény ez évi működését. A népkönyha a télen át majdnem 10 000 embert látott el friss étellekkel s ezek nagyrészenek teljesen ingyen szolgáltattott ki ételt. Az izr. jótékonyező nögyelet kebeléből létrejött népkönyha élén dr. P o p p e r Alajosné arhölgy állott, ki nek

nagy csodás mindmohatóságának elismerésére és félt tiszteletre jutunk.

De a szalmaszár rendeltetése még azal, hogy a magot megtermeli nem ér véget, nem szőlök itt arról, hogy mily hasznat nálunk aratás után nyújt, hogy melegíti szobánkat és fekhelyünk álmainak válik alapjává, hanem az elökel arról, a melyet némely vidékeken az emberek kézimunkája által átalakítva előtűntet.

A ember a kicsépett szárat is felhasználja; a hol rá van szorulva, művészi tehetségének anyagául veszi azt. A találékonyág melyet az emberekben a gabna igaz eső s földmívelés által, ugyancsak a gabnászárban bizonyul be legfényesebben.

Művészi kéz szemek fonadékba varázsolja át a száraz szárat: a mit a köznapieleme megvet, a kiművelt értelem hasznára fordítja azt.

Ezer és ezer főveg készül a szalmaszárból: fényűzési cikké válik az e'ekelők részre, ragyogó delnök büszkélkednek benne, és a forró nap sugalmi ellen védelmet nyújt a fáradó munkás népnek.

S az uracs fején diszjelő finom kalapban s a tengerész hátrányos fővegében egyszerű bámulatos a szalmaszár, mely fényesen igazolja az állítást, első növekedésétől egész utolsó rendeltetéseiig, hogy isten minden hámsósága a legesekélyebnek látszó tárgyban is fölmagasztatólag uyilvánul.

Joggal ujtom meg kis szemlékedésem végén a kérdést, vajlon miért nem választunk elragadtatásuk tárgyául kisebb tárgyakat? Mig a csillag-ezrekre merülünk bámulásunkban, a szerény szalmaszár — mert ismerni véljük, — lábál tapodjunk. A csillagok bizonyára igen szép és nagy szerű égitestek, de én kétségbe merem venni, ha valójon tesznek e anyi hasznat anyagi és szellemi tekintetben az emberiségnek, mint az igénytelen, mindennapi — szalmaszár!

fáradhatlan bu konyha helyisé szónok ékes nagyszámú int mire a szegér rebegte el, me Poppere gond a nögyelet vál buzgó elnököz egy gyönyörű adott át és szegégylet közsözne és vendégei tá nagy számmal mben. Az est kara adta elő tökben sem vo Benő állott poharát, mire s felesége neve kes ovációké Gyula állott füzerezett bes kat a kik türe jó része van a Szántó, dr. Po után hozzáláto s ugyancsak n czokat, melyek rettyűje szolgál tő n ő z ő t t órákban szakad

szombaton a tartandó társadésból itélve találkoznak ma való felolvasólyeknek. Jó z tánczenedzők pontos kiszolg gondoskodott. egyszerű estél megjeleneni. B jegyek szolgál a körnek, Gölti hatnak minder Magától értedő lát és vár is kezdődik. Etke

— A kat következő műsore Mamonsp gás Walzer Cz kától. 5 Potpmet. 6. Spanyol operaból Gounmanze E. Bach leből Planquette Verdítől 10 Im zürtől.

— Nyilvá marcius 30-án, s hogy me ezen intézmény hogy ezen lefoly ékezzet s ezek ebédet kapott. E idő alatt ily sze ez az élén álló gatónú Dr. Popp azon nemes emb kik a népkönyha lehetővé tették, szegény osztály A népkönyha b kötelességének t köszönetet mond eégének s válas karék pénztár, s van gőzmalom s s Hiteletintézet T mint mindazokna támogatásukkal hatóvé tették. V szönetét a debre mes ügyet a leg mogatta.

— Uj köz A városi tanácsátja ki, mely érdeklő: „Tápa geken — tanyá lyos betegségek mával gyógykez városba, hanem területén lévő k a ragályok tova jából a város k a k ü l s ő s é g e 1. Hogy ragály vörheny, kanyar megbetegedő cse osakis lakó hely talában ne enged ben szenvedők g városba akár pe tessenek. 2. Min hulláinak egyik másik törvényha tása a nagymélt, nak az 1875 évi kelt körendelet hatóság első tisz történetik: a ragályos betegsé általában minden törvényhatóság való szállítása eg tiltatik s azok gármesteri enge

— Megjegyezte sóságokon el h Hatvan- és Czog

szilárd kényelmes
pitetnek, továbbá
aurációt is képeze
re való vendéglős
t hihetőleg a város
t jövedelmeit haj
parkiörszáról is; e
egyet földjéből is
nek. Végül a vil
zmje is tárgyalta
ünnepelekkor a
a csolnakázóknak a
szodában, a kikötő
tő uton villányos

és alig fog kerülni
résztvény társaság
ló erejű vízhozó
n az esteli órákban
ny telepet hajtaná
úségének ez által is
mulató helye lenne
erdő után. Ilyen
szelése után az ülés
-r.)

rek.

gazdasági egylet
sánap d. e. 10 órá
nást tart. Óra:

t. tagjai a kör he
-én délelőtt 10 óra
gyűlésre tisztelet
-ség.

debreczeni kereskedő
holnap vasár
-m megtartandó
egyet alapító és ren
-ghivatnak. Biró

sztmánya f. hó 3 án
százszáz nagy tanács
-lés tárgya a nyári

asa a Hortobágyra
-legeltetési szabály
-tánál fogva a Hor
-jóságok kihajítási
-vetkezőleg állapi
-és 1-től —, cifra és
-ak április 10-től,
-tis 15-től kezdve

nyvergyakorlatok
-tek meg az egész
-t, mikor a lovass
-ékosokat hívják
-nyre eddig csak az
-tették be.

paroskőr elhalasz
-t vagy s hivatali
-n 3 órákor fog az
-megtartatni, melyre
-k nem küldetnek,
-ettel meghivatnak.

toló ebéde teg
-e humánus intéz
-népnyoha a té
-bert látott el friss
-nek teljesen ingyen
-iz. jótékonycélu
-népnyoha élén
-hölgy állott, kiük

gának elismerésére

deltetése még az
-meli nem ér véget,
-nyily hasznát nálunk
-melegíti szobánkat
-lik alapjává, hanem
-nyel vidékeken az
-al átalakítva elő

szárát is felhasz
-lva, művészi tehet
-t. A találékony
-gabna idéz elő
-ak a gabnászárón

fonadékba vará
-a mit a köznapi
-értelem hasznár

észül a szalmaszár
- az ökök részé
-lkednek benne, és
-védelmet nyujt a

belő finom kalap
-os fővegében egy
-zár, mely fényesen
-fövedésétől egész
-y isten minden ha
-y látszó tárgyban is

is szemlé kedésem
-miért nem választ
-tál kisebb tárgya
-e merülünk bánu
-maszárát — mert
-tapodjuk. A csilla
-és nagy szerű égi
-rem venni, ha val
-ot anyagi és szel
-ségnek, mint az
-szalmaszár?

fáradhatlan buzgóságért tegnap délelben a népkönyv helyiségében dr. Bárány József izr. hitványok ékes szavakban mondott köszönetet nagyszámú intelligens közönség jelenlétében, mire a szegénytanulók egyike, halaszavait rebege el, mert ezek ellátásáról szintén dr. Popper gondoskodott; a délutáni órákban a négylet választmánya lakásán kereste fel buzgó elnököt, hol egyik választmányi tag egy gyönyörű neubé szalaggal ellátott csokrot adott át és szép szavakban tolmácsolta a négylet köszönetét. Este a négylet tagjai és vendégei társas vacsorára gyűltek össze nagy számmal a „Korona” szálló nagy termében. Az estebéd alatt Rác Károly zene kara adta elő új repertoírját s a felkötött kötetben sem volt hiány. Legelsőnek dr. Scheer Benő állott fel s a nap hősré emelte poharát, mire dr. Popper Alajos emelt szót s felesége nevében mondott köszönetet a lelkes óvációkért. — Majd Holländer Gyula állott fel s szellemes, humorral fűszerezett beszédben éltette a férfiakat a kik túrelmének s elnézésének szintén jó része van a dologban. Beszéltek még dr. Szántó, dr. Popper és Kepes Géza. Etkezés után hozzálatott apraja-nagyja a táncozók s ugyancsak nagy tüzrel roportatták a táncokat, melyekhez a zenét Rác Károly nyitnyújtja szolgáltatva. A fölötté sikerült rögönözött mulatságuk csak a hajnali órákban szakadt véga.

— Felolvasóköri társasestély. Ma szombaton a „Korona” szálloda termében tartandó társasestély az általános érdeklődésből telve teljes sikerűnek ígérkezik. Ott találkoznak majd a legintelligens körökből való felolvasói és hallgatói a felolvasó estélyeknek. Jó zenéről (Rác Károly), kitűnő táncrendezőkről, jó étel italról, gyors és pontos kiszolgálásról a rendező bizottság gondoskodott. A hölgyek fölkeretnek, hogy egyszerű estély öltözetben szíveskedjenek megjelenni. Belépti jegyül a rendező tagsági jegyeket szolgáltatnak, a kik pedig nem tagjai a körnek, Göttl Nándor gyógyszerárban kaphatnak minden díj nélkül belépti jegyet. Magától értődik, hogy vendégeket szívesen lát és vár is a kör. Az estély 8 órákor kezdődik. Etkezés a la carte.

— A katonazene ma este a Bikában következé műsorral játszik 1. Induló. 2. Overture Mamonpalast Titeltől. 3. Király fogás Walzer Czapektól. 4. Ständchen Czubalától. 5. Potpourri Bocacaccióól Suppetól. Szünet. 6. Spanyol tánc Der Tribut v. Zamora operából Gounodtól. 7. Tavasz ébredés „Romance E. Bauchtól. 8. „Bordal Rip v. Wiekéből Planquettól. 9. Polpourri Rigolettóól Verdítóól 10. Ismétlő fegyver gyorspolka Banzurtól.

— Nyilvános köszönet. A népkönyv március hó 31-én befejezte az ideai működését, s hogy mennyire hiánypótló s áldásos ezen intézmény bizonyítja azon körülmény, hogy ezen lefolyt 5 hónapban 8142 személy ékeztett s ezek között 930 személy ingyen ebédet kapott. Hogy a népkönyv így rövid idő alatt így szép sikert tudott felmutatni: ez az élén álló fáradhatatlan s buzgó igazgatóú dr. Popper Alajosné urhölgyön kívül azon nemes emberbarátok s testületek érdeme, kik a népkönyvhez anyagilag támogatták, s lehetővé tették, hogy a népkönyv volt a szegény osztályra nézve valóban jótétemény. A népkönyv bizottság tehát mellőzhetetlen kötelességének tartja, hogy e helyen is hálás köszönetet mondjon az izr. hitközség elnökegének s választmányának, a debreczeni takarékpénztár, Ipar kereskedelmi bank, István gőzmalom s az Iparégyesületi Takaréks Hatalintézet Tek. Igazgatóságainak, valamint mindazoknak, kik segélyökkel s anyagi támogatással a népkönyv fenntartását lehetővé tették. Végül fogadja a bizottság köszönetét a debreczeni sajtó is, mely ezen nemes ügyet a legmalegebben pártfogolta s támogatta.

— Új közegészségügyi hirdetmény. A városi tanács következő hirdetményt bocsátja ki, mely különösen a tanyai lakosokat érdekli: „Tapasztaltván, hogy a külső-és belső tanyák, majorságok — lakók ragályos betegségekben megbetegedésük alkalomával gyógykezelés végett nem csak ide a városba, hanem a szomszéd törvényhatóságok területén lévő községekbe is beszállítottak, a ragályok tova terjedésnek megállítás céljából a városi községek, különösen pedig a külső-és belső tanyák lakók figyelemre méltóak: 1. Hogy ragályos betegségekben — himlő, vörheny, kanyaró, roncóló törököl stb. — megbetegedő családtagjaikat vagy családtagok csakias lakó helyükön gyógykezelésnek s általában ne engedjék azt, hogy ily betegségekben szenvedők gyógykezelés végett akár ide a városba akár pedig a szomszéd város a bevitelükre. 2. Miután betegségekben elhaltak hulláinak egyik törvényhatóság területéről a hulláink törvényhatóság területére való szállítása a nagymélt. m. kir. belügyminiszter utjának az 1876 évi június hó 16-án 25194 sz. a. kelt körrendelete értelmében csak a törvényhatóság első tisztviselőjének engedélyezésével történhetik: annál fogva nemcsak a felsorolt ragályos betegségekben elhaltak, hanem egyáltalában mindenféle hulláknak a szomszéd törvényhatóság területén fekvő községekbe való szállítása egyszerűen mindenkorra szigorúan tiltatik s azok elszállítása csak is polgármesteri engedély mellett eszközölhető. — Megjegyeztetik továbbá, hogy a külső-és belső tanyák elhaltak hullái csakias a városi és Czegléd utcáin, valamint a kat-

holikus és izraelita temetőben elhelyezett hullakamrákba szállíthatók. Az egészségügyi törvény vagy az ennek alapján kibocsátott rendeletek ellen vétők tettei illetve mulasztásai, a mennyiben büntetett vagy vétséget nem követtek, — a rendőrfőkapitányság mint közegészségügybe első fokú bíróság által 300 frt-ig terjedő pénzbírággal esetleg 60 napra terjedhető fogsággal büntetnek.”

— Elismérés a nemes tanuló ifjúságnak. A tegnap tartott legaerói választásokat ma erősítette meg az akadémiai tanár kar, s a megerősített Dr. Kovács Sándor akadémiai igazgató hirdette ki. Ugyanekek egy igen kellemes megbízatást teljesített az igazgató ur. Ugyanis a tisztántúli egyik tanügyi bizottság és főt. Révész Bálint püspök ur öméltósága legteljesebb elismerésüket fejezték ki a főiskolai igazgatók által a tanulóifjúságuk a jelen iskolai évben idáig tanusított erkölcsi magaviseletéről betervezett jelentés fölött; a mennyiben egyetlen egy kihágás sem adta elő magát; a nagytekintetű bizottság, valamint püspök ur öméltósága azon reményének is kifejezést adott, hogy a nemes tanuló ifjúság magaviseletéről jövőre is hasonló kellemes jelentést fog hallani.

— A polgári körből. A „Polgári kör” választmánya folyó hó 29-ikén tartott ülésében elhatározta, hogy az évi tisztt újított közgyűlést Husvét második napján d. e. 10 órákor fogja megtartani a kör helyiségében. (Piac Komlósi ház második emelet) A választmány bizottságot küldött ki a könyvtár megvizsgálására, minél fogva a könyvtárost a közgyűlés előtti napokra beszüntetni határozta. Ennélfogva tisztelettel kérem fel a polgári kör mindazon olvasó tagjait, kiknél olvasókönyvek vannak kinn, hogy azokat a rendező könyv osztási órákon u. m. hétfő, szerda és pénteken este 6-7 óráig minél előbb behozni szíveskedjenek. Debreczen 1887. márc. 31. Dávid Mihály könyvtárnok.

— Husvét szünidő. A debreczeni főiskola akadémiai tanszakain és a főgymnásiumban a husvét szünidő tegnap kezdődött s április 18-ig fog tartani.

— Legátusok. A kollégiumban tegnap ejtetett meg a legaerói választás; összesen száznegyven egyháza ment ünnepkövet. Debreczenben Sass Béla szénior, Kövendi Dénes és Kajári Ferenc esk. felügyelők lesznek legátusok. A közel vidéki ekkélszák közül ünnepkövetek lesznek Földesen: Osváth Pál 5. th. H. Hadházi: Németh József 2. th. B. Gyulán: Papp Gusztáv 4. th. Kabán: Török Imre 2. th. Nádvaron: Ludmán Lajos 1. th. Komáriban: Szabó István 4. th. Karacson: Zoltay Lajos, Cségen: Nagy Lajos 2. th. Nánáson: Csák Aladár 4. th. Böszörményben: Nagy Gyula 3. th. Bakonczegen: Karácsony Imre 4. th. P. Ladányon. Patay Sándor 1. th. N. Bajomban: Bartók Jenő 1. th. Nyir-Báthorban: Csighi István 3. theologus. Békésen: Csapó Péter 4. th. Beregszászon: Szentgyörgyi Kálmán esk. felügyelő; Szoboszlón, Jakab József 4. th. B. Újvárosban: Molnár Sándor 4. th. K. Marja: Póth József 2. th. Döszözen: Ethai Ferenc 2. th. Székelyhidon: Szathmáry István 2. th. Mihályfalván: — Mindszenti Imre 3. th, Margittán: Tóth István három th, M. Pércsen Pokoli József 2. th. Derecskén: Szolnoki Gerzson 3. th. B. Újfaluban: Kágyi Lajos 3. th. Nagyváradon: Szabó Imre 2. th. és Széchy Miklós 3. th. Veszton: Veres Bálint 4. th. Báránd: Szász Károly 2. th. Siapon: Kovács Emil 8. o. Sarkadon: Kassay Béla 3. th. Udvariban: Szabó Imre 4. th. Szalontán: Szabolcska Mihály esk. f. B. Szent Mihály Gyula György 2. th. Szovathon: Jánosy Zoltán 8. o. K. Tereván: Csánki Béni 1. th. Biharon: Györi Lajos 4. theologus.

— Holnap az erdőn a Magyaritestvérek zenekara fog játszani.

— Hirdetmény. A város és a házirtók osok onddi és ujosztású földjeiken az 1883 évi XX. törvény értelmében gyakorolható vadászati jog használatba lépén a 33. §-sra való tekintettel figyelemre méltó, hogy a mint egyrészt a vadászati és agrárszabot gyakorlása közben, a vetésekben, ültetvényekben s más gazdasági ágakban okozott minden kárt s vadászati gyakorlók kártérítéssel tartoznak, úgy másrészt a hasznos vadállatokban akár magok vagy hozzátartozók, akár háziállataik által okozott bármi nemű kártérletért a földtulajdonosok teelősök. Minden idevonatkozó pausz, az ily kihágások elbírálására egyedül illetékes mezei rendőr-alkapitányágnál jelentendő be. Kelt Debreczenben 1887. február 24-én. A városi tanács.

— Elvesztett egy barna-pettyes, 8 hónapos, nyöstény vizsla kutya; „Miss” névre hallgat. A megtaláló sziveskedjék Széchenyi utca 1771 sz. a. átadni, hol illő jutalomban részesül.

— Új szódavíz gyár. Mint örömmel értesülünk, a helybeli kereskedők, vendéglősök és bormérők egy igen életre való eszmét peditetek meg: a magok körében egy új és zsvény szódavízgyárat állítanak fel s mint biztos forrásból halljuk már a részvények megaladását a 600 at s ami fő, a részvények oly kezekben vannak, hogy a részvényesek egyszerűen szódavíz elarusítók is, a mi a részvények nézve igen üdvös hatásal bír. Az eszme igen életrevaló.

— Tenyész állat vásár. A nagyméltóságu földmívelés, ipar és kereskedelemügyi minisztérium f. évi március hó 10-én 12188 sz. a. hozzáuk intéztt leirata értelmében f.

év május 7, 8, és 9 napjain Budapesten dijazással egybekötött gépvásárral és baromfi kiállításal kapcsolatos tenyész állatvásár rendeztetik, melyre nézve következők szolgálnak irányadónak. 1. Ezen kiállításal kapcsolatos tenyész állatvásárra bejelentések a „Közteleken” székelő vásárrendező bizottságtól nyerhető bejelentési minták felhasználásával eszközölhetők. 2. A kiállításra küldendő állatok után — a baromfiak kivételével, melyek minden törzseért gondozás és élelmezés fejében 1 frt fizetendő — semminemű díj nem szedetik. 3. A tenyész állatvásárral egybekapcsolt nemzetközi gépvásáron igénybeveendő terület minden méteréért 1 frt térjű fizetendő. — 4. A földmívelési minisztérium által adományozott 7300 arany frankból díjazásban fognak részesülni szarvasmarhák, juhok, sertések és baromfiak, mely pénzbeli díjakon kívül oklevelek is adnak. A részletekkel felteletek az aóirt kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthetők. Debreczen 1887. március 31. A kereskedelmi és iparkamara.

— Halálozás. Pintér Károly a városi nyomda szemlyzetének egyik veterán tagja, élete 74-ik évében hosszas szenvedés után folyó évi ápril 2-án délelőtt fél 12 órákor elhunyt. Temetés e hétfőn, azaz ápril 4-én, délután 3 óráko fog Kís Csapo-utca 379. számú háznál a ref. szertartás szerint megtartani s onnan a Dobozy-temetőben öröknyugalomra tetetni. A megboldogult több mint 49 évig működött a város nyomdájában s 15 évig kegydíjat élvez. Egy szegény elgallott özvegy nőt hagyván hátra. Béka lebegjen a kisenvedett agg munkás porrai felett!

— Szepességi német leányok. Turai Farkas közvetítő és tudakozó intézetébe tegnap több 12—18 éves szepességi német leány érkezett, kiket az intézet uris családoknak gyermekek mellé vagy szobalányi teendőkre azonnal szíves készséggel ajánl.

— Biharmegyei hírek. A nagyváradi szépitészeti egyesület csütörtökön este tartotta a teli idényben utolsó feoavását. Ritook Zsigmond „Társadalmi problémák”, Dus László „Nagyváradi történetéből” s Eadródi Sándor „Könnyű fájdalom” ezimű munkákat olvastak fel. — A bihari egyházmegye e héten tartotta közgyűlést Nagyváradon. A lelkészértekezlet azon javaslata, hogy az egyházmegye 3 évre válassza meg képviselőit az egyházkerületi közgyűlésre — elfogadtatt s azonnal képviselői titkos szavazattal megválasztattak s pedig rendes tagokul: Oláh József és Hegyesi Márton, pótagokul pedig Csillag Lajos és Kis Elek. A fru-fru áldozata. Egy nagyváradi iparos fiatal szép leánya tegnapelőtt reggel fru-fruját süttögette a melegített vassal s a mint süttögette, a keze megrészketett s a meleg vas vége egyik szemét érintette. — A szép fiatal leány rémülten sikoltotta el magát s mikor szülei berohantak, — már eszméletlenül találták. — A meleg vas annyira megsértette egyik szemét, hogy annak világa aligha örökre el nem veszett.

x Jó közeledő löfuttatók alkalmából czélszerűnek véljük, a lőtulajdonosok figyelemét ismét a nagy fontosságu és a legtöbb esetben egészen a legbecesebb értékű „Kwizda félé mosdóvízre lovak számára” utalni. Nincs több olyan szer, mely a futtatás utáni terhekre oly üdítőleg hatna, mint a „Kwizda félé víz” Ezen es. kir. enged. Kwizdafélé mosdóvíznek azou előnye van, hogy az erket izmosítja és a vért régi pezsgésbe hozza, a lovakat erősíti, megadja ruganyosságát és hajlékonyságát teszi, ez pedig a lovakat külföldös nagy terhekre is képesíti. Ugyanily hatása van ezen szernek más nehezebb munkára hivatott lovaknál is és a bámulatos gyors hatás által minden bajtól megóvatnak.

x Jó étvágyat szoktunk egymásnak kívánni evés előtt és nem minden alap nélkül, mert az étvágyhiány egy a legjobb és legdrágább ételeket ép oly ériektelenné teszi mint a legegyszerűbbeket. Utvágy gerjesztésre legjobban ajánlhatók a hatású. — Egger féle szodapasztillák melyek ezenkívül kitűnő hatásukat gyomorégésnél, rossz emésztésnél és mindeuemű gyomoraffektációknál főképea semmi esetben sem tagadják meg s így megvédnek egy rossz gyomor feltett következményeitől. Ezen pasztillák skatulyákban 30 kr. minden gyógytárban kaphatók. Debreczenben: Muraközy Károly, Tamásy Béla, Balázs Odón, Mihalovits István, Göttl Nándor, Orvényi Otto és Dr. Roth: chnek urak gyógyszerárjaiban.

megmentették szinpadunk számára, a közönség sűrű tapsokkal jutalmazta.

A karszemélyzet jutalomjátéka. A konzorciumos szintásulat fenállása alatt az utolsó, már rendkívüli előadás hétfőn lesz és pedig a karszemélyzet jutalmára. Valóban méltányos tett volt az igazgatóság részéről, hogy ezen egy előadást eugedélyezte s igen szép tett lesz azon pár első rangú tagból, kik jövőre nem maradnak itten, hogy virág vasárnap után is felépnek a karszemélyzet javára. Hisszük, hogy a közönség is sietni fog hétfőn este a színházba, hogy a szegény kóristák minél nagyobb jövedelemen osztozkodhasanak, s legalább ez este feledjék el azt a szomorú igazságot, hogy a kórista élet kórus élet. Ugy halljuk városunk egyik ösmert előkelő gavallérja a közönség körében gyűjtést indított a karszemélyzet javára s a gyűjtésnek már eddig is elég szép eredménye van. Így történt ez Ardon is, hol a kardalokok jutalomjáték alkalmával 120 frtot kaptak egy levél borítékban. Hétfőn Felhő Klári kerül színre. Az új igazgatóság vezetése alatt az első előadás husvét első napján lesz.

Legujabb.

A „Debreczeni Ellenőr” eredeti táviratai.

BÉCS, ápr. 2. Kreitter Gerót, Schlossberg könyvnyomdász gyilkosát ma felakasztották.

PÉTERVÁR, ápr. 2. Ideérkezett hiteles jelentés szerint a Reuter-ügynökség híre, — mintha a czár ellen Gacsinában merényletet követtek volna el, — teljesen alaptalan. —

LONDON, April 2. Az angol alsó parlament ülésében Fergusson kijelenté, hogy a kormány eddigelé a czár elleni merényletről semmiféle értesülést sem nyert.

BECS ápril 2. A „Presse” párisi jelentése szerint a czár elleni merénylet tényleg megtörtént. III. Sándor czár épen a gacsinai parkban állott, mikor a bokorból kétszer egymásután reálóttak. — Az előbbi lövésintézőjét egy palotaőr lelőtte, az utóbbit pedig egy tiszt személyében elfogták.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos
Vértési Arnold.
Főmunkatárs: Karczag Vilmos.

Farbiger, schwarz- und weissei
dener Atlas 75 kr. per Meter bis fl. 10.65
(in je 18 verschiedenen Qualitäten) versendet in einzelnen Roben und Stücken zollfrei ins Haus das Seidenfabrik Depot G. Henneberg. (k. u. k. Hoflieferant) in Zürich Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. Porto.

Kwizda Ferencz János
osztr. cs. k. és román kir. udvari szállító és körgyógyászernak Korneuburgban.

Fensőbb rendelet folytán megbizattam és részemről is örövendé tudatom, hogy a Kwizda félé cs. k. eng. mosdóvíze (Restitutionsfluid) mely az itteni istállóknak, a lovak izmai erősítésére, csodálatos sikerrel használtatott és ezért önek a legőszintébb dicőeretet átszarmaztassam és mindenkinek legmalegében ajánljam.

Ebensfeldi lőr, 1886. márc. 23.

LÖSCHNIG FERENCZ
Duнай lovag jószágigazgatója.

Kapható lapunk mai számában megjelenő „Kwizda cs. k. engedélyezett mosdóvíze lovak számára” ezimű hirdetésben megjelölt helyeken.

Vaseline-Colo-Cream-sza ppan.
A bőr finomítására legjobb, csomagonként 3 drb. 35 kr. Kapható Baum Mitsánál.

Eladó
kőrifsa ültetvények.

Válogatott 2—3 méter magas kőrifák, ültetésre igen alkalmasok, vannak eladók. Száz darabuk ára 3 frt. Megrendelhetők Fráter Mihály urnál Budai-Abrányban u. p. Szent-György-Abrány. A megrendelt fák eladó által elszállítatnak a v. pércsi vasutállomáshoz.

